

[Enggaard.]

rammer belastes udviklingskommunerne hårdt i form af udskrivning af skatter. Tilskud og lån fra en planlagt fond kan give et mere retfærdigt forhold på dette område.

Vil man løse disse opgaver — og venstre mener, at det er på høje tid — kan man, som også debatten i dag har afspejlet det, gå flere veje.

Det hovedstadsreformudvalg, der afgav betænkning i fjor forår, anbefalede med stort flertal at etablere et hovedstadsråd med 37 medlemmer valgt indirekte gennem amter og centralkommuner for at styre disse anliggender. Der blev udarbejdet udkast til bestemmelser for rådet, for den økonomiske udligning, for opbygning af en hovedstadsfond, vandforsyningsselskab, trafikelskab osv.

I venstre finder vi, at dette forslag fra hovedstadsreformudvalget, som blev til under departementschef Zeuthens dygtige ledelse, er det bedste, som er set til dato. Der kan stadig drøttes visse enkeltheder i det såsom planlægningsbeføjelsernes fordeling mellem rådet og de fem områder; et par af de væsentlige forudsætninger på dette område er nemlig ændret i nogen grad, siden udvalget i fjor afgav sin betænkning. Jeg tænker her på, at staten pr. 1. april i år har overtaget et betydeligt vejnet, som hidtil var amternes, ligesom sygehusplanlægningen nu tænkes udøvet gennem det fælles organ, som staten og amterne har skabt til det brug, og hvor jeg håber og tror der kan ske en økonomisk og funktionsmæssigt god fordeling af sygehusressourcerne også i dette område, hvor vi måske mere end ret mange andre steder trænger til styring af disse funktioner.

Disse to områder trænger efter venstres mening til at vurderes på ny i lyset af den seneste udvikling. Derved imødekommer man samtidig to af de indvendinger fra Frederiksborg og Roskilde amter, som herfra blev rettet mod hovedstadsreformudvalgets betænkning, som disse amter for de væsentligste områder i øvrigt gik ind for.

Vi har fra det radikale parti fået fremsat en række lovforslag, som næsten til 100 pct. har hentet deres inspiration, og jeg tør næsten sige deres tekst, fra hovedstadsreformudvalgets betænkning. Da jeg fremdeles i de væsentlige træk står for betænkningens

anbefalinger, må det radikale partis forslag ligge nær op ad min opfattelse.

Hvad venstre derimod ikke ønsker at acceptere, er visse af de ledsagende bemærkninger, hvor man fra partiets side giver udtryk for, at man jo kan starte med at realisere hovedstadsrådet for så senere at have den mulighed at lade det transformere til et storamt. Her har principperne svigtet for det radikale parti efter min opfattelse. Jeg er vel fuldt opmærksom på, at der i det radikale parti findes tilhængere af storamts-tanken, men det er dog ret sjældent, at der i et lovforslag og de ledsagende bemærkninger argumenteres for to forskellige principper på én gang.

Indenrigsministerens og boligministerens lovforslag er mere konsekvente i det spørgsmål, fordi man strikte forfølger storamts-tanken, men det må nok alligevel give anledning til et par bemærkninger, at man netop fra socialdemokratiets side fremsætter det forslag. Den historiske vej, som kan beskrives for socialdemokratiets beslutningsproces i denne sag, er nok temmelig snørklet. Det var vel først relativt sent, at socialdemokratiet følte sig tiltrukket af storamtets velsignelser, og man kan nok have sine tvivl om, hvor stor en del af socialdemokratiets kommunalfolk der egentlig slutter op bag tanken. I hvert fald er det ikke 100 pct. tilfældet i det område, som lovforslaget gælder.

Venstre går imod tanken om et storamt, der er tænkt at omfatte i dag ca. 35 pct. af landets indbyggere og over halvdelen af landets indkomstmasse. Vi er fuldt og helt overbevist om, at en så kæmpe stor enhed i det kommunale liv vil være en ulykke, ikke alene for regionen, som den vedrører direkte, den, der får ulemperne ved en bureaukratisk kæmpeadministration med lang afstand mellem borger og råd, men også og ikke mindst set fra det øvrige Danmarks synspunkt.

Jeg skal heller ikke glemme at nævne, at efter vor opfattelse er de fleste af de opgaver, som er tiltænkt et sådant storamt i forbindelse med løsningen af hovedstadsproblemerne specielle punkter, i deres natur ikke amtsfunktioner, men primærkommunale funktioner, som derfor også bør løses i et andet regie end amtets.

Landets øvrige amter er skabt i 1970 ud